Naar een ambitiedocument voor de zuidwestoever van de Sloterplas en de nieuwe Meervaart
Context | Opdracht | Organisatie | Programma en planning

Status Concept, herzien
Van Projectteam Ambitiedocument de nieuwe Meervaart ([redacted])
Communicatie en participatie: [redacted]
Dd 8 november 2020

0. Vooraf

De gemeenteraad van Amsterdam heeft op 2 juli 2020 ingestemd met een voorkeurslocatie van de nieuwe Meervaart aan en in de zuidwestoever van de Sloterplas en met een vervolgstap, te weten: het opstellen van een ambitiedocument in samenspraak met de samenleving.

In dit ambitiedocument worden richtlijnen geformuleerd voor het ontwerp van (a) de nieuwbouw voor de Meervaart, (b) de herinrichting van de zuidwestoever van de Sloterplas en (c) de aansluiting tussen Sloterplas en Osdorpplein (i.c. Meer en Vaart).

Dit ambitiedocument wordt opgesteld in een brede dialoog tussen gemeente, de Meervaart, Commissie Ruimtelijke Kwaliteit, bewoners, ondernemers, belangenverenigingen en anderen die willen meedenken over de toekomstige kwaliteit van gebouw en openbare ruimte .

De afgelopen maanden bleek veel te doen met de voorkeurslocatie van de nieuwe Meervaart. De enquête laat een verdeeld beeld zien als het gaat om de voorkeurslocatie. En daarom heeft het college van B&W besloten om in het participatieproces ruimte te bieden om ook naar de overige locaties voor de nieuwe Meervaart te kijken: de huidige locatie van de Meervaart, de locatie in de hoek van Meer en Vaart/Lelylaan en de locatie op de landtong/schiereiland.

Hieronder schetsen we:
- De context van de opgave (paragraaf 1)
- De algemene opzet van de brede dialoog (paragraaf 2)
- De opdracht voor het ambitiedocument (paragraaf 3)
- De organisatie (paragraaf 4)
- De planning (paragraaf 5)
- De bijeenkomsten voor deze brede dialoog (paragraaf 6).
- Eerste groslijst van potentiële genodigden, naast open uitnodiging (bijlage 1)
- Context zoeken voor de nieuwe Meervaart (bijlage 2). .

1. Context

Osdorpplein: centrum voor Nieuw-West
In 1964 is het Osdorpplein geopend als winkelcentrum voor Osdorp. Inmiddels groeit het Osdorpplein door tot het centrum van heel Nieuw-West. Met aanzienlijk meer woningen, meer winkels, meer voorzieningen, meer horeca, meer bezoekers en meer plekken om elkaar te ontmoeten.

Zuidwestoever: een unieke plek voor een bijzonder centrum
De zuidwestoever van de Sloterplas is zo'n ontmoetingsplek. Nu nog redelijk geïsoleerd van het Osdorpplein, omdat er weinig aanleiding is om er naar toe te gaan en de trams, bussen en auto's op Meer en Vaart de oversteek bemoeilijken. Straks een fijne en unieke plek; waar centrum en oneindig ogend landschap op een harmonieuze wijze samen komen, inclusief de beoogde nieuwbouw voor de Meervaart.

2. Brede dialoog

Verder in gesprek
Het college van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad van Amsterdam willen de zuidwestoever van de Sloterplas meer onderdeel van het Osdorpplein maken, onder meer met een nieuw theater voor de Meervaart en een heringerichte oever/boulevard. Dit voornemen heeft in de afgelopen maanden uiteenlopende reacties opgeroepen in Nieuw-West en de stad: sommigen hebben enthousiast gereageerd, anderen kritisch of afwijzend.

Aan standpunten geen gebrek. Maar wat te veel op de achtergrond dreigt te raken, is het gesprek. Het gesprek tussen bewoners, ondernemers, eigenaren, investeerders, gemeente, belangenvertegenwoordigers en anderen die Nieuw-West een warm hart toedragen. Met als doel om de overwegingen achter de standpunten te delen en op zoek te gaan naar een gedeeld en gedragen beeld.

Dit gesprek zal in drie rondes gevoerd worden:
- **Context** (14 december 2020)
  Welke ontwikkelingen zijn voorzien met het Osdorpplein en de Sloterplas? Welke locaties zijn onderzocht voor de nieuwe Meervaart en wat waren daar de voor- en nadelen van?
- **Thema's** (11, 18, 25 januari, 1 en 8 februari 2021)
  Aan de hand van vijf onderwerpen wordt verkend wat dit betekent voor de nieuwbouw en de directe omgeving ervan:
  - Wie komen er nu en straks op het Osdorpplein, in de Meervaart en aan de zuidoever van de Sloterplas?
  - Wat zijn de kwaliteiten en opgaven van de Sloterplas, het groen, de ecologie en de openbare ruimte?
  - De ideale Meervaart: wat voor activiteiten, in wat voor gebouw en buitenruimte?
  - Hoe omgaan met de cultuurhistorie van Nieuw-West en met de cultuur van vandaag en morgen?
  - Hoe kom je bij het Osdorpplein, de zuidoever van de Sloterplas en van oever naar Osdorpplein?
- **Ambitiedocument** (15 februari en 1 maart 2021)
  De uitkomsten van eerdere onderzoeken, eerdere overleggen/bijeenkomsten en de themabijeenkomsten worden vertaald in een eerste concept-versie van het ambitiedocument en op basis van de reacties hierop in een tweede concept-versie.

Inzet is om per themabijeenkomst aan het einde de uitkomsten ervan te leggen naast de voorkeurslocatie en de overige locaties. Zo groeit het afwegingsschema mede aan de hand van de themabijeenkomsten. Om vooraf richting te geven, wordt een concept-afwegingschema gepresenteerd.

3. Organisatie

- Bestuurlijke opdrachtgever: het college van B&W geeft, op basis van het besluit van de gemeenteraad van juni 2020, opdracht tot het opstellen van een ambitiedocument.
- Ambtelijke opdrachtgever: de ambtelijke opdrachtgever stelt een gemeentelijk projectteam in met een externe begeleider voor het organiseren van een brede dialoog en het opstellen van dit ambitiedocument.
- Gemeentelijk projectteam (met externe begeleider): bereidt opstellen van ambitiedocument voor, organiseert brede dialoog, stelt ambitiedocument op en onderhoudt contact met CRK, de Meervaart en communicatie- en participatieteam Osdorpplein.
- Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (verder: CRK): de CRK wordt vroegtijdig betrokken. Het begeleidt, in opdracht van het college van B&W als onafhankelijk adviesorgaan, de totstandkoming van het ambitiedocument. Deze begeleiding bestaat uit betrokkenheid bij bijeenkomsten en vroegtijdige advisering over de procesgang en het eindproduct in deze fase (i.c. ambitiedocument). Deze begeleiding en advisering gebeurt, evenals het geval is bij het gemeentelijk projectteam, op een voor iedereen transparante en begrijpelijke wijze. Het CRK behoudt hierin een onafhankelijke positie.
  De CRK formeert hiervoor een breed samengesteld team, bestaande uit een voorzitter, deelnemers uit het CRK en externe deskundigen.
  De CRK geeft tijdens het opstellen van het ambitiedocument al adviezen aan het gemeentelijk projectteam en aan het College van B&W in het kader van bestuurlijke besluitvorming.
  De CRK blijft in de vervolgfase vanuit een brede en integrale samenstelling betrokken door te adviseren over de uitvraag naar ontwerper(s) voor gebouw en mogelijk ook openbare ruimte, de aanbesteding en, zoals wettelijk vastgelegd, de omgevingsvergunning. Ook deze vervolgadviezen komen tot stand in openbare bijeenkomsten/vergaderingen.

4. Nieuw-West en anderen: bewoners, ondernemers, belangenverenigingen, eigenaren, investeerders en anderen die willen meedenken over de verdere centrumontwikkeling in relatie tot cultuur en Sloterplas worden actief uitgenodigd hun verwachtingen, zorgen en ideeën te delen.

Ambtelijk opdrachtgever ambitiedocument	[redacted] (G&O, gemeente Amsterdam).
Ambtelijke kernteam ambitiedocument	[redacted] (PMB, [redacted], gemeente Amsterdam), [redacted] (G&O, gemeente Amsterdam), [redacted] (PMB, [redacted], gemeente Amsterdam), [redacted]) en [redacted] (R&D, gemeente Amsterdam).
Ambtelijk projectteam ambitiedocument	[redacted] (R&D, gemeente Amsterdam), [redacted] (R&D, gemeente Amsterdam), [redacted] (R&D, gemeente Amsterdam), [redacted] (G&O, gemeente Amsterdam), [redacted] (Grondwerk, Osdorpplein/CNW), [redacted] (R&D, gemeente Amsterdam) en [redacted]).
Participatie	Via [redacted] (PMB, [redacted] vindt wekelijks afstemming plaats tussen de externe

	procesbegeleider van het ambitiedocument en het projectteam Communicatie en participatie Osdorpplein e.o. ([redacted] en [redacted]).
CRK	CRK stelt een multidisciplinair team samen voor onderhavige opgave bestaande uit een voorzitter, leden CRK en externe adviseurs. Contact tussen CRK en ambtelijk projectteam loopt tussen de [redacted], [redacted] (CRK, [redacted]) en [redacted] ([redacted].

4. Opdracht

Opdrachtformulering aan gemeentelijk projectteam (en externe opdrachtgever)
Stel – in samenspraak met de Meervaart, bewoners, ondernemers, belangenverenigingen, investeerders, CRK en anderen die willen meedenken over de toekomstige kwaliteit van gebouw en omgeving – een ambitiedocument op met ontwerpkaders voor de herinrichting van de zuidwestoever van de Sloterplas, de nieuwbouw voor theater de Meervaart aan en deels in de Sloterplas en de verbinding tussen oever en Osdorpplein. Betrek zo nodig in dit ambitiedocument ook andere voorwaarden – ten aanzien van programmering, ecologie, groen, water, bouwtechniek, et cetera – die de gebruiks-, belevings- en toekomstwaarde van dit deel van het centrum en de Sloterplas en park borgen en versterken. Voer deze brede dialoog op een transparante en voor iedere navolgbare manier in de periode oktober – december 2020. En zorg dat de CRK de bijzondere rol in deze opgave – vroegtijdig, breed, onafhankelijk – kan waarmaken.

N.B.
Op 12 november vindt een brede digitale informatiebijeenkomst plaats waar onder meer de enqueteresultaten besproken worden. Mocht tijdens of naar aanleiding van deze bijeenkomst blijken dat het participatieproces voor de nieuwe Meervaart gebaat is bij het betrekken van ook andere potentiële locaties, dan zal dit heroverwogen worden. Als dit het geval is, zal in de bijeenkomsten ruimte komen om het niet alleen over de thema's te hebben, maar deze ook in relatie te brengen met verschillende locaties.

5. Planning – hoofdlijn

22 september	Wethouder spreekt stadsdeelcommissie bij over (participatie)proces
29 september	Wethouder spreekt kleine groep betrokkenen en bewoners over (participatie)proces.
16 oktober	Brede informatiecampagne start (nieuwsbrief, filmpje, enquête, flyer, website, Amsterdam Krant)
12 november	Digitale participatiebijeenkomst Osdorpplein: start van participatieproces
14 december	Digitale bijeenkomst over context en locatie-afweging
11 januari – 8 februari	Themabijeenkomsten (zie hieronder)
15 februari – 1 maart	Twee bijeenkomsten over het concept-ambitiedocument (zie hieronder)

Nader te bepalen	Digitale participatiebijeenkomst Osdorpplein (vervolg op die van 12 november)

NB Er is een uitgebreide planning beschikbaar.

Digitaal in plaats van fysiek
Insteek was om alle bijeenkomsten in het kader van het ambitiedocument op locaties te laten plaatsvinden. De aangescherpte coronamaatregelen vragen echter om bijstelling hiervan. Daarom is op 6 oktober 2020 besloten om alle bijeenkomsten digitaal te gaan organiseren, met als kanttekening dat er bij elke digitale bijeenkomst de mogelijkheid aan maximaal 30 mensen (tenzij dit aantal door het kabinet wordt gewijzigd de komende tijd) gegeven wordt om op een speciale locatie de digitale bijeenkomsten op een groot scherm te volgen (en mee te praten op deze locatie zelf). Zo wordt degenen die geen digitale mogelijkheid hebben en/of toch bij een of meer bijeenkomsten aanwezig willen zijn, de kans geboden deel te nemen. De locatie met groot scherm en een facilitator wordt naar alle waarschijnlijkheid het Van Eesteren Museum.

---

6. Programma

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de programma-onderdelen.

Ronde 1 | Context	
Bijeenkomst over ontwikkeling Osdorpplein en Sloterplas en eerdere locatie-afweging voor de nieuwe Meervaart	Maandag 14 december 2020
Ronde 2 | Thema's	
Wie komen er nu en straks op het Osdorpplein, in de Meervaart en aan de zuidoever van de Sloterplas?	Maandag 11 januari 2021
Wat zijn de kwaliteiten en opgaven van de Sloterplas, het groen, de ecologie en de openbare ruimte?	Maandag 18 januari 2021
De ideale Meervaart: wat voor activiteiten, in wat voor gebouw en buitenruimte?	Maandag 25 januari 2021
Hoe omgaan met de cultuurhistorie van Nieuw-West en met de cultuur van vandaag en morgen?	Maandag 1 februari 2021
Hoe kom je bij het Osdorpplein, de zuidoever van de Sloterplas en van oever naar Osdorpplein?	Maandag 8 februari 2021
Ronde 2 | Ambitiedocument	
1e concept-versie	Maandag 15 februari
2e concept-versie	Maandag 1 maart

Ronde 1 | Context
Bijeenkomst over ontwikkeling Osdorpplein en Sloterplas en eerdere locatie-afweging voor de nieuwe Meervaart

➔ Maandag 14 december, 19.00 – 21.00 uur (digitaal + Van Eesteren Museum)

Organisatie
Projectteam ambitiedocument, Projectteam communicatie en participatie en Projectteam Osdorpplein e.o.

Opzet
Toelichting over ontwikkelingen in en rondom het centrum, zodat iedereen de context van de opgave mee krijgt. Tevens toelichting op de eerdere locatieafweging voor de nieuwe Meervaart. Vervolgens in kleinere breakoutrooms verder in gesprek.

Resultaat
- Gedeelde informatie over centrumontwikkeling en ontwikkeling in omgeving.
- Gedeelde informatie over de locaties die eerder afgewogen zijn, op welke gronden en met welk resultaat.
- Verder met elkaar in gesprek over de afweging bij de locaties.

Werkvorm
- Zorgen voor een interactieve werkvorm, via digitale middelen.

Ronde 2 | Themabijeenkomst I
Wie komen er nu en straks op het Osdorpplein, in de Meervaart en aan de zuidoever van de Sloterplas?
➔ Maandag 11 januari 2021, 19.00 – 21.00 uur (digitaal + Van Eesteren Museum)

Organisatie
Projectteam ambitiedocument, Projectteam communicatie en participatie en Projectteam Osdorpplein e.o. met [redacted] (positionering)

Opzet
De recente discussies over de nieuwe Meervaart gaan vooralsnog vooral over de locatie van de nieuwbouw, de vorm van de nieuwbouw en de impact op de omgeving. Ofwel vooral om ruimtelijke aspecten. Dit is uiteraard zeer relevant, maar hieraan vooraf gaat de vraag voor wie het Osdorpplein bedoeld is en wat bewoners en andere bezoekers voor centrum, voorzieningen en omgeving willen. Deze vraag start dus bij bewoners en bezoekers: wie zijn zij, hoe ervaren zij het centrum nu, wat koesteren zij, wat missen zijn en wat zou voor hun een droom en nachtmerrie zijn?

Voor het Osdorpplein wordt momenteel gewerkt aan een positionering met een zogenoemde 'schaalsprong' in tijd (nu , straks) en verzorgingsgebied (lokaal, grootstedelijk, regionaal, internationaal). Uitgangspunt is bij wat het Osdorpplein inclusief de oever van de Sloterplas nu al is: dit bepaalt voor pakweg 80 procent ook wat het in de toekomst zal worden. Maar zowel de verandering (die pakweg 20 procent) als dat wat het nu al is voor verschillende bewoners en bezoekers is, is meer dan de moeite waard om dat zo concreet mogelijk te benoemen.

Eind oktober is de concept-versie van deze positionering gereed, medio november moet dit verder zijn uitgewerkt. Voorstel is om aan de hand van deze positionering de bijeenkomst op te bouwen. Tevens is het voorstel om tijdens deze eerste bijeenkomst in herinnering te brengen wat al eerder opgehaald is uit bijeenkomsten over de positionering.

Resultaat
- Wie bezoekt het Osdorpplein en het zuidoever nu al? Wat vinden zij hiervan?
- Op welke maatschappelijke veranderingen (bewoners, bezoekers) wil het Osdorpplein en de zuidoever anticiperen?
- Wat zou dit concreet betekenen voor de openbare ruimte, de voorzieningen, de zuidwestoever en de nieuwe Meervaart?

Een eerste opzet van het programma van deze bijeenkomst is:
- Overzicht van wat al eerder gezegd is over Osdorpplein en oever Sloterlas: in eerdere bijeenkomsten is al, vanuit verschillende perspectieven, gesproken over dat wat het Osdorpplein en de Sloterplas is, moet zijn en hoe het ervaren wordt. Het is goed om dit te verzamelen en in beeld te brengen. Zo wordt voorkomen dat deelnemers aan de themabijeenkomst het gevoel krijgen dat 'telkens opnieuw gesproken wordt'.
- Ruimte voor diverse ervaringen: tweede deel van de bijeenkomst biedt ruimte om ervaringen in het 'hier en nu' met elkaar te delen. Geprobeerd wordt een gevarieerd aantal gebruikers van het Osdorpplein en het Rondje Sloterplas kort te benoemen hoe zij dit deel van Nieuw-West gebruiken en ervaren. Denk hierbij aan: bewoners, ondernemers (bijvoorbeeld: ondernemersvereniging), vastgoedeigenaren, VvE's, sporters, bezoekers aan horeca aan Sloterplas, etc.

- Voorbeelden van boulevardontwikkelingen elders: elke locatie is anders en dat geldt zeker voor de oever van de Sloterplas. Tegelijkertijd zijn er verschillende voorbeelden in den lande die misschien wel als referentie kunnen dienen, zowel positief als negatief. Derde deel van de bijeenkomst wordt een overzicht van referenties, waarbij direct betrokkenen geïnterviewd worden. Bij deze referenties worden ook maatschappelijke trends betrokken: waarom is een verandering ingezet en heeft dit gewerkt? Denk bij voorbeelden aan: Meer en Vaart/Tussenmeer, Plein ’40-‘45/Slotermeerlaan, maar ook Scheveningen Haven, Willemsoord/Den Helder, IJmuiden, Katwijk, Almere Haven, Atlas theater Emmen.
- Deze voorbeelden kunnen tijdens de bijeenkomst en na afloop ook aangevuld worden door bewoners en andere deelnemers, zodat een breed palet aan voorbeelden besproken kunnen worden.

Werkvorm
Digitaal + locatie waar een gemaximaliseerde groep meekijkt.

Genodigden
- Open uitnodiging met een maximum
- Gerichte uitnodigingen naar: ([redacted] en [redacted]),

Ronde 2 | Themabijeenkomst II
Wat zijn de kwaliteiten en opgaven van de Sloterplas, het groen, de ecologie en de openbare ruimte?
➔ Maandag 18 januari 2021, 19.00 – 21.00 uur (digitaal + Van Eesteren Museum)

Organisatie
Projectteam ambitiedocument, Projectteam communicatie en participatie en Projectteam Osdorpplein e.o. met Waternet ([redacted]

Opzet
Het bijzondere van Nieuw West is zijn tuinstad- of parkstadachtige opzet: een omgeving waar veel groen, veel water en veel ruimte voor het langzame verkeer is. Dit maakt Nieuw West tot een ander stadsdeel dan Zuidoost, Noord of Amsterdam binnen de ring. Tegelijkertijd vinden ook in Nieuw West ontwikkelingen plaats zoals een aanzienlijke toevoeging van woningen en andere bebouwing en mogelijk op termijn een oostwestlijn. Dit tegen de achtergrond van wat wel eens de polycentrisch Amsterdam wordt genoemd.

De woningbouwopgave, investeringen in openbaar vervoer, maar ook relatief nieuwe opgaven als verduurzaming, vergroening, klimaatbestendigheid en een gezonde leefomgeving, roepen – opnieuw – de vraag op hoe omgegaan moet worden met de 'schotse ruit' van Nieuw West. Ofwel de samenhang tussen groen, blauw, rood (bebouwing) en zwart (infrastructuur).

Deze vraag kan in abstracto voor geheel Nieuw West gevoerd worden, maar zal tijdens deze bijeenkomst concreet gemaakt worden voor een specifiek deel, namelijk: de zuid- en zuidwestoever van de Sloterplas als schakel tussen centrumontwikkeling (Osdorpplein) en Sloterplas- en park.

Resultaat
- Vanuit vier invalshoeken – i.c. water, ecologie, landschap en openbare ruimte – informatie waarmee rekening gehouden moet worden in het ambitiedocument: welke opgaven spelen er, welke kansen en bedreigingen biedt een oeverontwikkeling + nieuw gebouw?
- Vanuit voornoemde vier invalshoeken referenties/voorbeelden van ontwikkelingen waar een oeverontwikkeling en nieuwbouw zorgen voor een 'plus' op gebied van waterkwaliteit, ecologie, landschap en openbare ruimte
- Een toetsing van drie varianten – i.c. deels in water/deels op land, geheel op land en geheel in water – vanuit de vier invalshoeken: water, ecologie, landschap en openbare ruimte.
-

Een eerste opzet van het programma van deze bijeenkomst is:
- Vier korte pitches: per invalshoek – i.c. water, 'natte en droge' ecologie, landschap en openbare ruimte wordt geschetst (a) wat voor opgaven er zijn, (b) wat de kansen en bedreigingen van een oeverontwikkeling en nieuw gebouw zijn, (c) welke voorbeeldstellende projecten elders tot inspiratie kunnen bieden en (d) hoe drie varianten scoren.
- Vier korte reacties op de pitches: per invalshoek wordt een coreferent gevraagd te reageren op de pitch. Wat spreekt aan? Wat spreekt niet aan? Wat is vergeten?
- Verder in gesprek in een aantal gespreksronden, waarbij de vier invalshoeken samen genomen worden:
    - Ronde 1: herkent men de opgaven op het gebied van water, ecologie, landschap en openbare ruimte?

- Ronde 2: herkent men de kansen en bedreigingen op het gebied van de vier invalshoeken?
- Ronde 3: wat spreekt in de voorbeelden aan?
- Ronde 4: wat vindt men van de drie varianten, zoals gescoord door de pitchers op de vier invalshoeken?
- Ronde 5: welke conclusies trekken we en welke vragen blijven nog open?

Genodigden

- Open uitnodiging met een maximum
- Gerichte uitnodigingen voor coreferenten en mogelijk nog anderen naar (i.c. nader aan te vullen door Waternet):
  - [redacted] R&D: [redacted] ([redacted]@amsterdam.nl, 06 [redacted])
  - Afvaardiging van de TAC (technische advies commissie) [redacted]
  - [redacted] (Circulair bouwen)
  - [redacted] (PvE)
  - [redacted] (bewoner)
  - Bewoners die specialist zijn? [redacted] (landschapsarchitect [redacted])
  - [redacted]
  - [redacted]
  - [redacted]

Ronde 2 | Themabijeenkomst III
De ideale Meervaart: wat voor activiteiten, in wat voor gebouw en buitenruimte?
➔ Maandag 25 januari 2021, 19.00 – 21.00 uur (digitaal + Van Eesteren Museum)

Organisatie
Projectteam ambitiedocument, Projectteam communicatie en participatie en Projectteam Osdorpplein e.o. + de Meervaart ([redacted])

Opzet
De Meervaart en de ontwikkeling van Nieuw-West zijn innig met elkaar verweven. Al voor de opening in 1977 ging het gesprek over wat voor voorziening de Meervaart zou moeten zijn. Aanvankelijk werd ingezet op een vrijetijdscentrum in de toen nog nieuwe tuinstad Osdorp, in belangrijke mate door vrijwilligers gerund. Al snel daarna ging het beheer over naar het toenmalige stadsdeel Osdorp, om in 1999 ingrijpend verbouwd te worden met nieuwe zalen, vergader/congresfaciliteiten en de toevoeging van een toneeltoren. Inmiddels is de Meervaart meer dan een theater: het beschikt over twee zalen (de rode zaal met 800 plaatsen en de blauwe zaal met 250 plaatsen), maar ook over Meervaart Studio (broedplaats voor jonge creatieve Amsterdammers) en Meervaart Jong (voor kinderen tussen 2 en 16 jaar die in hun vrije tijd willen acteren, dansen, dj-en, freerunnen). Hierdoor is de Meervaart een plek voor velen geworden: makers, bezoekers en talentontwikkelaars.

Deze geschiedenis bepaalt in belangrijke mate het 'dna' en de toekomstplannen van de Meervaart. De ruimtelijke discussie – over locatie en de nieuwbouw – zijn in zekere zin afgeleiden van wat de Meervaart als culturele en maatschappelijke voorziening wil zijn.

Deze insteek bepaalt dan ook de werkvorm. Projectorganisatie en de Meervaart combineren een themabijeenkomst in het kader van het ambitiedocument met het format van 'De kracht van' tot één bijeenkomst. Met als doel om het zowel te hebben over de betekenis van een culturele voorziening, de doelgroepen die het wenst te bedienen, de programmering, het gebouw als de buitenruimte.

Resultaat van deze coproductie moet zijn een antwoord op:
- Wat is de Meervaart nu en in de komende jaren?
- Voor wie is de Meervaart?
- Wat vraagt dit aan: (a) de buitenruimte en (b) het gebouw?

programmaschets 11 januari

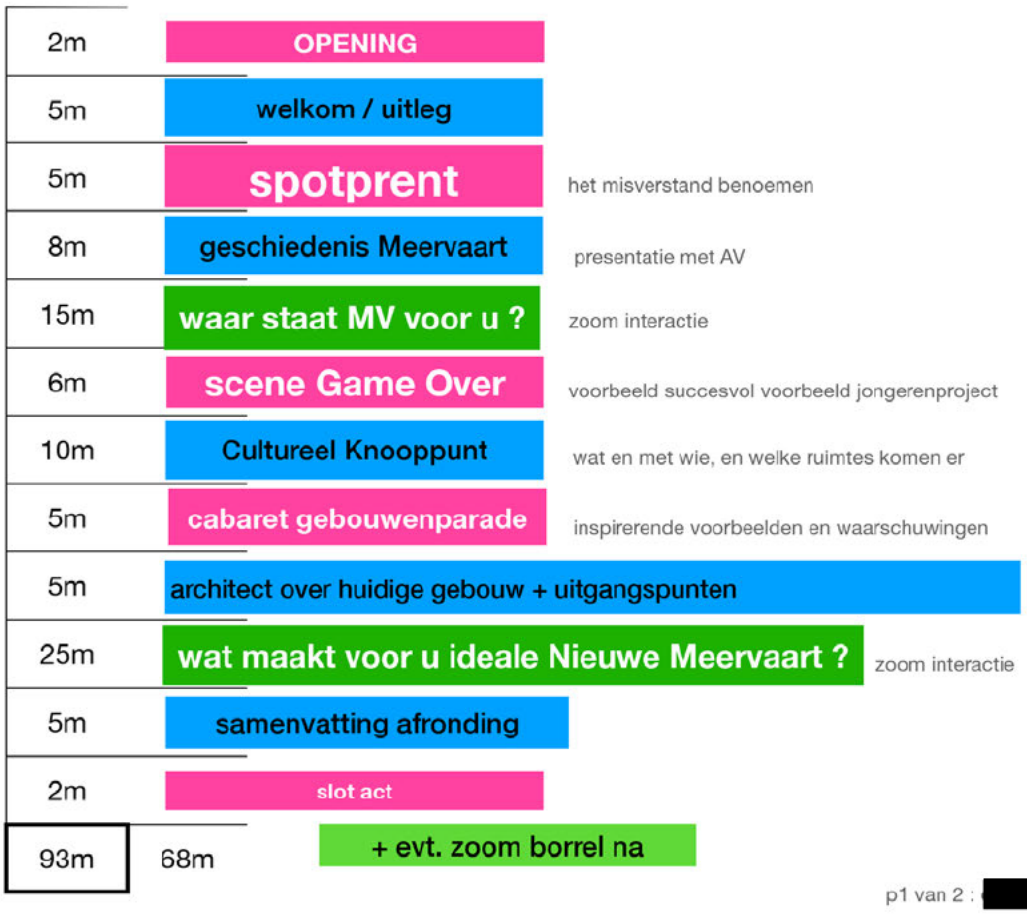

Roze = acts van verschillende sprekers/performers
Blauw = informatie delen
Groen = interactie

De Meervaart verkent sprekers voor verschillende onderdelen. Avond wordt gemodereerd door [redacted] en iemand van de Meervaart (bijvoorbeeld [redacted]j).

De Meervaart en projectteam werken op basis van verschillende documenten aan bouwstenen voor het Ambitiedocument, i.c. gebouw en buitenruimte. Deze documenten zijn onder meer:

- PvE (via [redacted])
- Meervaart 2025 (theater aan het water) met ambitie en pijlers
- Bid book van de Meervaart
- Nieuwe Meervaart, dynamisch gebouw
- Ambitie De Nieuwe Meervaart.

➔ Deze bouwstenen vormen de input voor het interactieve gedeelte aan het eind van de avond (wat maakt voor u de Meervaart ideaal?) en daarmee ook de guideline voor de programma-onderdelen die hieraan vooraf gaat.

De bijeenkomst vindt plaats in de rode zaal van De Meervaart met maximaal 30 deelnemers en via streams. Facebook en/of Zoom interactie met deelnemers thuis.

Als setting wordt gedacht aan: verlaagd podium met zitjes erom heen en schermen waarop interactie met deelnemers thuis plaats vindt.

Een eerdere eerste opzet van het programma van deze bijeenkomst, die inmiddels vertaald is naar bovenstaande programmaschets van de avond, is:

- Meervaart Toen: Een korte geschiedenis over hoe de Meervaart zich ontwikkeld heeft tussen 1977 en nu. En hoe heeft de Meervaart zich hierbij verhouden tot ontwikkelingen in de samenleving en Nieuw West? Mogelijk hierbij ook de voormalige architect bij betrekken.
- Meervaart Nu: wat doet de Meervaart en voor wie? Maar ook: waar loopt de Meervaart tegen aan en wat heeft het nodig?
- Meervaart Principes: door wat de Meervaart in de loop der jaren geworden is en wat het wil zijn, kan het principes formuleren voor de programmering en doelgroepen, de buitenruimte en het gebouw. Ook kan het met deze principes ingaan op en hopelijk ook wegnemen van zorgen (zoals een te groot gebouw, afnemen van uitzicht, verlies van groen, versterken van barrièrewerking, begin van het einde voor de oevers van de Sloterplas). De principes zullen verder uitgewerkt moeten worden voor deze bijeenkomst, maar genoemd zijn bijvoorbeeld al: dialoog voeren, maken, meebewegen met de twee hoofdseizoenen (herfst/winter: binnen; lente/zomer: buiten), open voor/nieuwsgierig naar nieuwe ontwikkelingen, menging van doelgroepen, et cetera.
- Meervaart Parade: in binnen- en buitenland zijn er vele voorbeelden van culturele voorzieningen. De bijeenkomst rond af met een ‘parade’ van voorbeelden die inspirerend en angstaanjagend zijn voor de Meervaart. Aan de hand van deze voorbeelden wordt terug gegrepen op de Meervaart Principes: laten de voorbeeldgebouwen zien wat wel en juist niet beoogd wordt?

Werkvorm
Digitaal + locatie waar een gemaximaliseerde groep meekijkt.

Genodigden

- Open uitnodiging met een maximum
- Gerichte uitnodigingen naar: ….

Ronde 2 | Themabijeenkomst IV
Hoe omgaan met de cultuurhistorie van Nieuw-West en met de cultuur van vandaag en morgen?
➔ Maandag 1 februari 2021, 19.00 – 21.00 uur (digitaal + Van Eesteren Museum)

Organisatie
Projectteam ambitiedocument, Projectteam communicatie en participatie en Projectteam Osdorpplein e.o.

Opzet
Over wat het erfgoed van Nieuw West is en hoe hiermee moet worden omgegaan, zijn al boeken vol geschreven, vele studiedagen belegd en veel discussies – soms compromisgericht, soms heftig – gevoerd. Hebben wij het over het Algemeen Uitbreidingsplan uit 1935, dat zonder twijfel in belangrijke mate dit erfgoeddebat voedt, dan zijn er rekkelijken en preciezen. Hoe hiermee nu om te gaan bij de herinrichting van de zuid(west)oever van de Sloterplas, de nieuwbouw en de samenhang tussen oever en centrum? Gaan we elkaar bestoken met lezingen over hoe het AUP wel of niet geïnterpreteerd moet worden? Of maken wij, met kennis van al deze lezingen, een sprong vooruit? Voorstel is om voor dit laatste te kiezen, maar tegelijkertijd het gesprek over cultuur door te trekken tot de cultuur van vandaag en morgen. Zo komt deze themabijeenkomst in het teken te staan van de cultuurhistorie, huidige en toekomstige cultuur.

Ter voorbereiding op de bijeenkomst over cultuur en cultuurhistorie worden 6 pitchers gevraagd een propositie op 1 a4 voor de herinrichting van de zuid(west)oever en de nieuwbouw voor te bereiden. Een deel van deze pitchers gaat in op de cultuurhistorie, een ander deel juist op de huidige en toekomstige cultuur van en in Nieuw-West. Elke pitcher presenteert zijn/haar visie op de geschiedenis, het nu en de toekomst van cultuur en vertaalt dit naar wat dit betekent voor het gebouw en omgeving van de nieuwe Meervaart. De pitches tezamen moeten een breed palet van ideeën en voorstellen behelzen.

Voorstel is om de volgenden als pitcher te vragen:
- [redacted] of [redacted]).
- [redacted])
- [redacted])
- [redacted])
- [redacted]
- [redacted])
- [redacted])
- Vertegenwoordigers van evenementen/buitencultuur en straatcultuur

Onderdeel van de vraag aan de pitchers is de omgang met het lichtkunstwerk.

Een eerste opzet van het programma van deze bijeenkomst is:
- Zes pitches: de zes pitchers presenteren kort en krachtig hun idee, waarbij zij motiveren hoe zij hierbij aansluiten op het AUP, het overige erfgoed van Nieuw West
- Reactieronde 1: deelnemers geven per pitch aan wat hun aanspreekt. Dit doen zij via miro: een interactieve methode om eerst ia een sticky note hun reactie te geven.

- In gesprek: per pitch vindt een dialoog plaats over de voorstellen aan de hand van de sticky notes
- Reactieronde 2: alle deelnemers krijgen de gelegenheid, mede op basis van het gevoerde gesprek of hier los van, hun voorstel te formuleren. Om hun hiermee niet te overvallen wordt dit al in de voorbereiding op de bijeenkomst gevraagd.
- Presentatie van andere voorstellen: de deelnemers lichten hun pitch toe
- Reactieronde 3: de pitchers reflecteren op de voorstellen van deelnemers.

Resultaat uitkomst
- 6 proposities + aanvullende presentaties van deelnemers.
- Overzicht wat aanspreekt uit de proposities en aanvullende voorstellen.

Werkvorm
Digitaal + locatie waar een gemaximaliseerde groep meekijkt.

Genodigden
- Open uitnodiging met een maximum
- Gerichte uitnodigingen naar: ....

Ronde 2 | Themabijeenkomst V
Hoe kom je bij het Osdorpplein, de zuidoever van de Sloterplas en van oever naar Osdorpplein?
➔ Maandag 8 februari 2021, 19.00 – 21.00 uur (digitaal + Van Eesteren Museum)

Organisatie
Projectteam ambitiedocument, Projectteam communicatie en participatie en Projectteam Osdorpplein e.o. + team Mobiliteitsplan Nieuw-West

Opzet
Een bijeenkomst waar, via een interactief tekenprogramma en mogelijk ook ter plekke, een 'routekaart' wordt gemaakt. Deze 'routekaart' laat zien hoe de zuidoever voor de voetganger, de fietser, de tram, de bus, een mogelijke toekomstige metro en de auto bereikbaar is: nu en straks. Dit nadrukkelijk in samenspraak met de organisatie die momenteel de laatste hand legt aan het Mobiliteitsplan. In dit concept-plan wordt onder meer het afwaarderen van Meer en Vaart voorgesteld. Van belang is om vooraf te bepalen in hoeverre het concept-plan als gegeven wordt genomen of dat dit concept-plan, in het kader van onderhavige gespreksronden, ook nog ruimte biedt voor gesprek en verandering.

Aan de hand van deze routekaart wordt vervolgens aangegeven wat dit vooruitgangspunten oplevert voor de herinrichting van de buitenruimte van de zuidoever, Meer en Vaart en Osdorpplein als mogelijk ook uitgangspunten voor het gebouw (logistiek).

Bij dit onderwerp moet het niet alleen over routes gaan maar vooral over de ruimtelijke kwaliteit van de Meer en Vaart, die nu een barrière vormt tussen Osdorpplein en Sloterplas. Hoe kan de Meer een Vaart zo ingericht worden dat er een aangename ruimte ontstaat, die mensen graag willen passeren? Welke sfeer moet deze ruimte krijgen? Groen? Stedelijk? Druk? Rustig? Hoe kan het centrum een gezicht aan de Sloterplas krijgen? Is dat wenselijk of niet?

Wat betekent de komst van een mogelijke metrohalte voor dit gebied?

Lopen langzaamverkeersroutes logisch? Zijn de omliggende buurten goed aangesloten?

Resultaat
- Routekaart met ontwerpprincipes voor bereikbaarheid en routings.

Een eerste opzet van het programma van deze bijeenkomst is:
- Korte presentatie van een betrokkene bij het Mobiliteitsplan die op de kaart aangeeft wat gaat veranderen, wat nog in discussie is en wat nog onduidelijk is.
- Na deze presentatie volgen gerichte vragen over bepaalde routes en bronpunten, bij voorkeur al voorbereid met verschillende opties.
- Deze vragen en opties worden besproken met de deelnemers waardoor de routekaart aangepast wordt.

Resultaat uitkomst
- Herziene routekaart
-

Werkvorm
Digitaal + locatie waar een gemaximaliseerde groep meekijkt.

Genodigden

- Open uitnodiging met een maximum
- Gerichte uitnodigingen naar: [redacted] (senior verkeersontwerper, cluster ruimte en economie, R&D)

Ronde 3 | Ambitiedocument
In gesprek over eerste en tweede concept-versie
➔ Maandag 15 februari en 1 maart 2021, 19.00 – 21.00 uur (digitaal + Van Eesteren Museum)

Organisatie
Projectteam ambitiedocument, Projectteam communicatie en participatie en Projectteam Osdorpplein e.o.

Vooraf
Voorstel is om de contouren van het ambitiedocument in twee rondes te bespreken: een concept-versie en een herziene conceptversie naar aanleiding van de eerste ronde. Idee is om de versies al vooraf rond te sturen en tijdens de bijeenkomst vooral te zoeken naar verbeteringen: wat kan beter?

Werkvorm
- 1e en 2e concept-versie aan de hand van steekwoorden en referenties/schetsen samen vatten en als een marktopstelling deelnemers bij deze steekwoorden en referenteis/schetsen hun verbeterreacties geven.
- Na het ophalen van deze reacties via een marktopstelling een aantal interviews van degenen die al eerder bij een of meer bijeenkomsten zijn geweest om specifieke uitgangspunten verder te verdiepen. Deze interviews zullen zoveel als mogelijk ook visueel ondersteund worden met beelden of – in geval van nieuwbouw museum – met volumestudies.

Inzet is om een fysieke bijeenkomst te organiseren, indien mogelijk met de coronasituatie medio december.

Bijlage 1. Eerste groslijst van mogelijke gesprekspartners (via gerichte uitnodiging, naast open uitnodiging)

Deskundigen vanuit gemeente

- [redacted] – R&D – stedenbouwkundig/omgevingsvisie
- [redacted] – R&D – bereikbaarheid
- [redacted] – R&D – landschap
- [redacted] – R&D – horeca en vrije tijd
- [redacted] – M&A – cultuurhistorie
- [redacted] – R&D – openbare ruimte

Deskundigen vanuit andere overheden

- [redacted] (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)

Deskundigen vanuit adviesraden

- [redacted] – lid Sportraad Amsterdam
- [redacted] – lid Sportraad Amsterdam, [redacted] Calvijn College

Deskundigen vanuit bureaus

- [redacted] (Urhahn)
- [redacted] (Boom! Landscape, lid q-team Feyenoord City)
- [redacted] (Goudappel Coffeng)
- [redacted] (Feddes/Olthof Landschapsarchitecten)
- [redacted] (Site)
- [redacted] (Must stedenbouw)
- [redacted]
- [redacted] (Lodewijk Baljon landschapsarchitecten, [redacted])
- [redacted] (TU Bouwkunde)

Deskundigen vanuit belangenverenigingen

- [redacted] (Koninklijke Horeca Nederland,. Regio Amsterdam)

Corporaties en marktpartijen (ontwikkeling)

- [redacted] (MRP)
- [redacted] (Lebo)
- [redacted] (Kroonenberg Groep)
- [redacted] (Eigen Haard)
- [redacted] (Stadgenoot)
- [redacted] (Wonam)
- [redacted] (BPD)
- [redacted] (Maarssen Groep)
- [redacted] (Lingotto)
- [redacted] (Amvest)

Themabijeenkomst Voor wie is de zuidwestoever, het nieuwe theater en Osdorpplein?

- [redacted] – gebiedsmanager

Themabijeenkomst Landschap

- [redacted] (Waternet)
- [redacted] (Waternet)
- [redacted] (Waternet)
- [redacted] (gemeente Amsterdam)
- [redacted] (Advies etc)
- [redacted] (gemeente Amsterdam, duurzaamheid, R&D)
- [redacted] (gemeente Amsterdam, [redacted], vertegenwoordiger TAC)
- [redacted] (gemeente Amsterdam, ecoloog, R&D)

Themabijeenkomst Het ideale theater

- [redacted] (de Meervaart)
- [redacted] (de Meervaart)
- [redacted] (de Meervaart)
- [redacted] (Theater advies)
- [redacted] (Theater advies)
- [redacted] (Theater advies)
- [redacted] (Blue Yard)
- [redacted] (Blue Yard)

Themabijeenkomst Bereikbaarheid en verbindingen

- [redacted] (gemeente Amsterdam, mobiliteitsplan)

Bijlage 2. Context en afweging locaties

Waarom ontwikkeling Osdorpplein en omgeving?

1. Groei van Nieuw-West: van 135.000 naar 200.000 inwoners.
2. Centrum van Nieuw-West: meer woningen, meer winkels, meer voorzieningen, meer horeca, meer bezoekers en meer plekken om elkaar te ontmoeten.
3. Positionering Osdorpplein e.o.: Osdorpplein e.o., gelegen in het groen en blauw, zal een ontspannen plek voor iedereen worden. Deze algemene positionering krijgt een aanscherping op schaal van wisselvallig – ontspannen, gedurfd – voorspelbaar: buiten, ontmoeten, verblijven, ontdekking
4. Onderdeel van grootstedelijk netwerk: meerkernig/polycentrisch Amsterdam, verbindingen met Schiphol, Lelylaan, A10/A5, …

Waarom nieuwbouw Meervaart?

1. Meervaart is verouderd en groeit uit haar jasje; nieuw gebouw nodig.
2. De huidige plek biedt ruimte voor nieuwe functies wonen, winkelen, recreëren en werken
3. De huidige plek past niet bij de toekomstambitie van de Meervaart; te klein en te beperkend voor haar omgeving.
4. De Sloterplas-oever biedt in combinatie met de verblijfswaarde (AUP had de oevers van de plas al aangeduid als stedelijke kop) die het heeft een kans om de theater- en congresfunctie voor haar omgeving als publieke plek te laten groeien.
5. Een nieuwe Meervaart aan/op de Sloterplas is een completering van het ensemble Plein – Oever – Plas zoals die in het AUP al is bedoeld en die het centrum Osdorpplein naar de Plas brengt.
6. De volgende thema's zijn van belang bij de afweging voor de plek van de nieuwe Meervaart:

a. In relatie tot de ruimte: is er voldoende ruimte voor de nieuwbouw en de beoogde buitenactiviteiten?
b. In relatie tot Osdorpplein: heeft het gebouw en de locatie een toegevoegde waarde aan het gehele centrum, bijvoorbeeld door een betere routing, meer verblijfsruimte, veiliger verbindingen en een sterker profiel/aantrekkingskracht op bezoekers?
c. In relatie tot landschap (groen, water en ecologie): draagt het gebouw en de locatie bij aan de groenkwaliteit, de waterkwaliteit en de ecologische kwaliteit?
d. In relatie tot de functie van de Meervaart: sluit het gebouw en de locatie aan op de functies (theater, maken, talent ontwikkelen, congres) en de omvang van gebouw en bezoekers?
e. In relatie tot de cultuurhistorie en cultuur: sluit het gebouw en de locatie aan op de oorspronkelijke ontwerpideeën van het AUP en op de cultuur van vandaag en morgen van Nieuw-West?
f. In relatie tot de bereikbaarheid: is het gebouw en de locatie goed en veilig bereikbaar voor de voetganger, fietser, ov-gebruiker, automobilist en mogelijk een metro-gebruiker?
g. In relatie tot gemaakte afspraken/verplichtingen: sluit het gebouw en de locatie aan bij reeds aangegane verplichtingen? En zo ja, tegen welke kosten zijn deze te herzien?
h. In relatie tot financiën: roept een gebouw en locatie extra kosten met zich mee of juist minder kosten?
i. In relatie tot zorgen uit de samenleving: komt een gebouw en locatie tegemoet aan de zorgen die er leven in de omgeving, zoals: een te groot gebouw, verlies van uitzicht, verlies van groen, versterken van barrièrefwerking, begin van verdere ontwikkelingen aan oevers)?

Een eerste denkoefening:

Kans	Ruimte	Osdorpplein	Landschap (groen, water, ecologie)	Ideale Meervaart	Cultuurhistorie en cultuur	Bereik-baarheid	Afsprakenen verplich-tingen	Financiën	Zorgen
Voorkeurslocatie (zuidwestoever, deels in Sloterplas)	Past bij Meervaart als onderdeel van Oever	Geeft optimaal ruimte voor herontwikkeling Oever als aantrekkelijke hotspot én huidige locatie voor woningen en ander stedelijk programma.	Niet bedreigend voor hoofdgroenstructuur. Ontwikkeling (zij het veel kleiner) reeds voorzien op die locatie in bestemmingsplan.	Voldoende ruimte voor groei Meervaart	Past bij stedelijke zuidwestoever uit AUP	Bereikbaarheid vanaf Lelylaan en/of Meer en Vaart ideaal. Parkerend bezoek vanuit Osdorpplein.	Past bij ontwikkelambities in contract huidige meervaartlocatie	Bijdrage uit ontwikkeling huidige locatie maakt hogere kwaliteit mogelijk	
Huidige locatie			Niet bedreigend voor hoofdgroenstructuur en waterstructuren.						
Hoek Lelylaan/Meer en Vaart	Past deels bij Meervaart als onderdeel van Oever	Geeft ruimte voor herontwikkeling Oever als hotspot én huidige locatie voor woningen en ander stedelijk programma.	Past als scharnierontwikkeling Lelylaan/Meer en Vaart, ook in massa en houdt de openheid van de plas ten opzichte van Osdorpplein.	Voldoende ruimte voor groei Meervaart	Past bij stedelijke zuidwestoever uit AUP	Bereikbaarheid vanaf Lelylaan en/of Meer en Vaart ideaal. Parkerend bezoek vanuit Osdorpplein.	Past bij ontwikkelambities in contract huidige meervaartlocatie	Bijdrage uit ontwikkeling huidige locatie maakt hogere kwaliteit mogelijk	
Landtong/ schiereiland					Past bij stedelijke zuidwestoever uit AUP		Past bij ontwikkelambities in contract huidige meervaartlocatie	Bijdrage uit ontwikkeling huidige locatie maakt hogere kwaliteit mogelijk	

Bijzondere aandacht	Ruimte	Osdorpplein	Landschap (groen, water, ecologie)	Ideale Meervaart	Cultuur-historie en cultuur	Bereik-baarheid,	Aangegane - verplich-tingen	Financiën	Zorgen
Voorkeurslocatie (zuidwestoever, deels in Sloterplas)			**Onder voorwaarden van goeie watercompensatie.**						
Huidige locatie	**Combinatie met andere stedelijke functies zoals theater, winkels en wonen zeer lastig.**	**Alle versterking moet komen van de Nieuwe Meervaart, vanwege gebrek aan ruimte voor overige functies.**		**Onvoldoende ruimte voor toekomstigplannen Meervaart**		**Met het profiel Meer en Vaart en verdichting Osdorpplein weinig 'omgvingsruimte'**	**Ontwikkel afspraken met MRP op deze plek voor hotel en detailhandel maken het contractueel complex. Wellicht compenserende locatie elders nodig.**	**Tijdelijke sluiting of tijdeljjk theater nodig**	
Hoek Lelylaan/Meer en Vaart			**Is bedreigend voor hoofdgroenstructuur**			**Parkeergarage onder theater wellicht noodzakelijk vanwege afstand tot dichtstbijzijnde parkeergarage Osdorpplein.**		**Paviljoen Bocador ligt in de weg en zal ingepast cq. verworven moeten worden.**	
Landtong/ schiereiland	**Past niet bij de 'dunne stedebouw' die nu is uitgerold op de landtong met horecafuncties. Past niet bij 'uitloper sloterpark'**		**Waarschijnlijk onder voorwaarden van goeie watercompensatie.**					**3 horecafuncties (waarvan 2 nog geen jaar oud) liggen in de weg en zullen verworven moeten worden.**	